

Ogólnopolski Klub Demonstratorów Fizyki – narzędzia popularyzacji nauk przyrodniczych

J. Jarosz

*Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych,
Uniwersytet Śląski w Katowicach,
ul. Bankowa 12, 40-007 Katowice
e-mail: jerzy.jarosz@us.edu.pl*

Obserwacja rzeczywistości i rozpoznawanie związków przyczynowo-skutkowych były bez wątpienia pierwszymi krokami, prowadzącymi do rozumienia złożonych mechanizmów funkcjonowania świata. Ciekawość zakodowana w naszych genach pozwoliła na poznanie wielu praw przyrody i sformułowanie wielu sprawnych, dobrze funkcjonujących teorii.

Obecnie coraz częściej i coraz wnikliwiej oglądamy świat przez precyzyjne narzędzia formalizmów matematycznych, ale bezpośredni ogląd zmysłowy nadal pozostaje ważnym narzędziem badawczym. Jest też jednym z najważniejszych narzędzi dydaktycznych, zwłaszcza w początkowych etapach budowania ciekawości i rozumienia zjawisk fizycznych przez naszych uczniów i studentów.

Eksperyment wykorzystywany w dydaktyce akademickiej i szkolnej jest sztuką wymagającą nie tylko specjalnie zaprojektowanego sprzętu, ale także stosowania pewnych zasad, różniących go od poznawczego eksperymentu naukowego.

Potrzeba doskonalenia tej sztuki, dzielenia się wiedzą, projektami eksperymentów i dobrymi praktykami dydaktycznymi została dostrzeżona przez prof. Wojciecha Nawrocika z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i zaowocowała powstaniem Ogólnopolskiego Klubu Demonstratorów Fizyki. Była to jeszcze epoka, w której Internet nie był powszechnie dostępny, a pojawiająca się dopiero usługa Neostrada po raz pierwszy w Polsce umożliwiała stałe połączenie z siecią przez analogowe linie telefoniczne.

Klub spełniał rolę forum, na którym, począwszy od 2001 roku spotykały się grupy dydaktyków i pracowników wydziałów fizyki różnych uczelni, działające wcześniej w odosobnieniu. Coroczne spotkania, organizowane w kolejnych ośrodkach akademickich, pozwoliły na wzajemne poznanie różniących się warsztatów, unikatowych sprzętów narzędzi pracy.

Forum to pozostało aktywne również wówczas gdy Internet doskonale wypełniał już zadanie błyskawicznego dostępu do bieżących, potrzebnych informacji i baz danych. Zdecydowała o tym wartość dodana, jaką bez wątpienia pozostają bezcenne bezpośrednie kontakty, dyskusje, a przede wszystkim eksperyment prowadzony i obserwowany na żywo, który można dowolnie modyfikować, komentować i dyskutować o jego zaletach, wadach i możliwych zastosowaniach.

SR1A-3

Klub Demonstratorów Fizyki tworzą osoby o różnym doświadczeniu i różnych specjalnościach, reprezentujące środowiska głównie akademickie, ale też szkolne i nauczycielskie. Członków Klubu łączy wspólny mianownik – autentyczne zaangażowanie w dydaktykę i umiłowanie eksperymentu, jako bezcennego narzędzia nie tylko edukacji, ale też, równie ważnej, popularyzacji nauki we wszystkich warstwach społeczeństwa.